

Zamestnanosť

V 1. štvrtroku 2013 zamestnanosť SR podľa výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) dosiahla **2 327,7 tis. osôb**, medziročne sa zvýšila o **3 tis., t.j. o 0,1%**, a to najmä pracujúcich v zahraničí a súbežným poklesom počtu pracujúcich na území SR o **22 tis. osôb**.

Miera zamestnanosti osôb vo veku 20-64 rokov **64,9%** sa medziročne (oproti 1. štvrtroku 2012) nezmenila.

Zamestnanosť podľa podnikového výkazníctva v 1. štvrtroku 2013 v priemere dosiahla **2 177,8 tis. osôb**, medziročne poklesla o **0,9%**, t.j. **19,8 tis. osôb**.

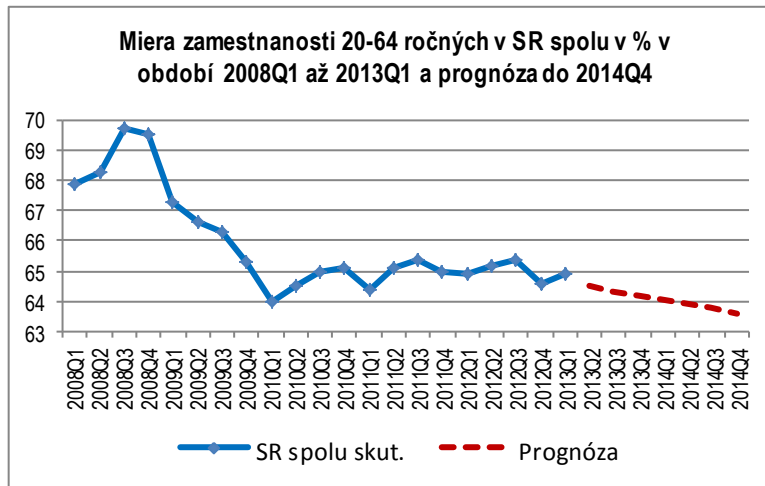
Priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca hospodárstva SR v 1. štvrtroku 2013 dosiahla **789 eur**; medziročne sa zvýšila o **2,5%**. Index reálnej mzdy **100,3**.

Minimálna mzda zamestnanca v roku 2013 je **337,70 eur** (mesačne), hodinová: **1,941**

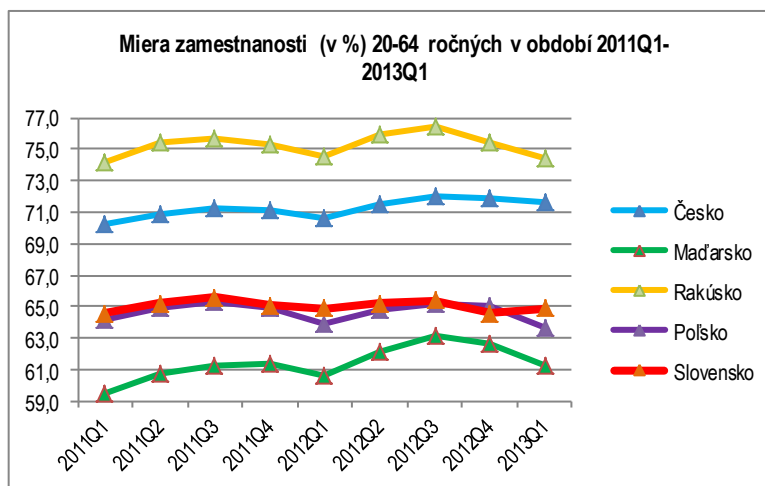
V tomto čísle nájdete:

Základné trendové údaje zamerané na:

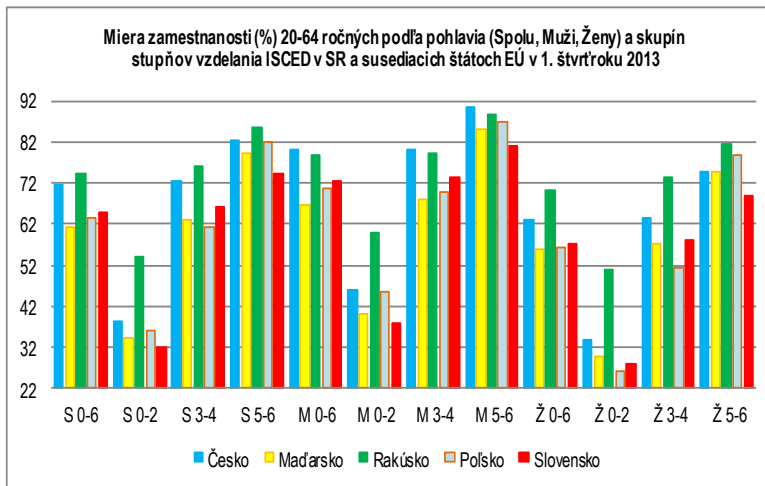
- Zamestnanosť **1**
- Nezamestnanosť **2**
- Voľné pracovné miesta **4**
- Prognózy **5**
- Zdroje, metodológia, definície **7**

Prameň: ŠÚ SR, VZPS, Brownov model

Prameň: ŠÚ SR, VZPS

Prameň: Eurostat, VZPS

Miera zamestnanosti v SR 1. štvrtroku 2013 (Eurostat údaje za 1.Q13 za EÚ-27 nezverejnili—chýbajú údaje za FR; nižšie uvedené sumárne údaje za EÚ-27* sú za 1.Q12):

- * celková (20-64 r.) = **64,9%**; v EÚ-27* = 67,9%; poradie SR od najvyššej MZ v EÚ-27: 17.=2013; 18.=2012; 18.=2011;
- * žien (20-64 r.) = **57,4%**; v EÚ-27* = 62,0%; poradie SR od najvyššej MZ v EÚ-27: 20.=2013; 20.=2012; 21.=2011;

- * mužov (20-64 r.) = **72,4%**; v EÚ-27* = 73,9%; poradie SR od najvyššej MZ v EÚ-27: 14.=2013; 15.=2012; 18.=2011;

- * starších spolu (55-64 r.) = **44,3%**; v EÚ-27* = 47,8%; poradie SR od najvyššej MZ v EÚ-27: 16.=2013; 17.=2012; 19.=2011;

- * žien (55-64 r.) = **35,7%**; v EÚ-27* = 41,0%; poradie SR od najvyššej MZ v EÚ-27: 16.=2013; 18.=2012; 22.=2011;

- * mužov (55-64 r.) = **53,9%**; v EÚ-27* = 55,1%; poradie SR od najvyššej MZ v EÚ-27: 13.=2013; 14.=2012; 15.=2011;

- * mladých (20-24 r.) spolu = **35,5%**; M = 40,8%; Ž = 29,9%; v EÚ-27* spolu = 47,5%;

- * mladých (25-29 r.) S = 67,7%; M = 77,9%; Ž = 57,1%; v EÚ-27* spolu = 71,1%;

- * nízkokvalifikovaných (20-64 r.) S = 31,9%; M = 38,0%; Ž = 27,9%; v EÚ-27* = 51,8%; poradie SR od najvyššej MZ v EÚ-27 spolu: 27.=2013; 27.=2012; 27.=2011;

Priemerný týždenný počet skutočne odpracovaných hodín v SR **40,6h** v 1. štvrtroku 2013.

Nezamestnanosť

Dlhodobý vývoj

Krátkodobý vývoj

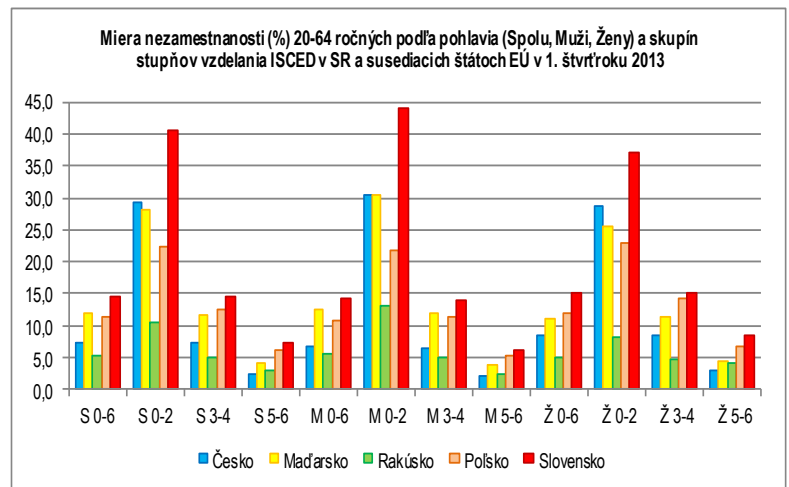
Prognóza krátkodobého vývoja (tabuľky na s. 5-6)

Nezamestnanosť v 1. štvrtroku 2013 (podľa ŠÚ SR, VZPS):

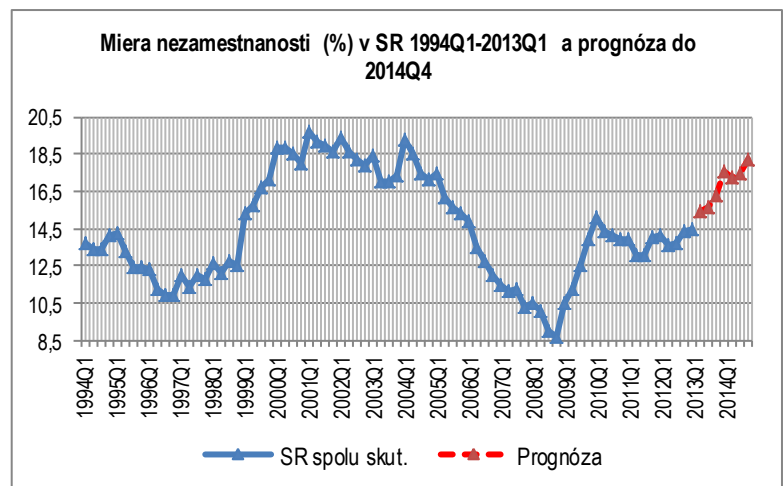
- * **medziročný rast počtu nezamestnaných o 4,0% na 395,5 tis. osôb** (index = prepočet ŠÚ SR na obyvateľstvo k 1.1.2012 podľa SODB 2011);
- * **medziročný rast miery nezamestnanosti o 0,5 p.b. na 14,5%; u žien rast o 0,6 p.b. na 15,0%, u mužov rast o 0,3 p.b. na 14,1%;**
- * **podiel dlhodobej nezamestnanosti** (viac ako 1 rok) na celkovej nezamestnanosti dosiahol **64,5% (255,2 tis. osôb)**; viac ako 2 roky na celku **45,5% (180,0 tis. osôb)**.

Nezamestnanosť v 1. štvrtroku 2013 (podľa Eurostatu; Eurostat údaje za 1.Q13 za EÚ-27 nezverejnil—chýbajú údaje za FR; nižšie uvedené sumárne údaje za EÚ-27* sú za 1.Q12)):

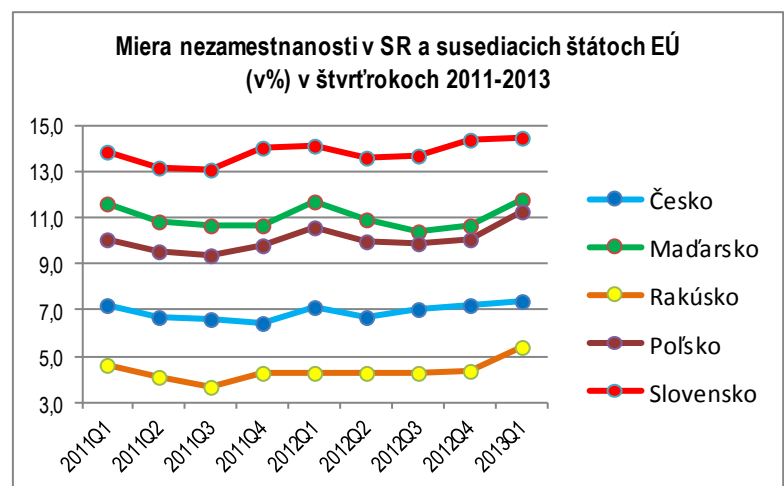
- ⇒ **v EÚ-27* miera nezamestnanosti = 10,6%**; poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ-27: 6.=2013Q1; 7.=2012Q1; 7.=2011Q1;
- ⇒ **miera nezamestnanosti mládeže (15-24 r. spolu) SR = 34,4%**; v EÚ-27* = 22,9%; poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ-27: 7.=2013Q1; 5.=2012Q1; 4.=2011Q1;
- ⇒ **miera nezamestnanosti mládeže (15-24 r. so základným a nižším ako stredoškolským vzdelaním — ISCED 0-2) SR = 59,7%**; v EÚ-27* = 30,2%; poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ-27: 2.=2013Q1; v 2011-12 priebežne bola najvyššia zo všetkých štátov EÚ;
- ⇒ **miera nezamestnanosti mládeže (25-29 r.) spolu = 18,9%**; v EÚ-27* = 13,9%; poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ-27: 7.=2013Q1; 3.=2012Q1; 7.=2011Q1;
- ⇒ **miera nezamestnanosti starších (55-64 r.) spolu = 10,5%**; v EÚ-27* = 7,4%; poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ-27: 9.=2013Q1; 6.=2012Q1; 5.=2011Q1;
- ⇒ **podiel dlhodobej nezamestnanosti mládeže SR (15-24 r.) = 62,3%**; v EÚ-27* = 31,6%; v SR je priebežne najvyššia za všetkých štátov EÚ.

Prameň: Eurostat, VZPS

Prameň: ŠÚ SR—VZPS; Brownov model

Prameň: Eurostat, VZPS

Nezamestnanosť

Dlhodobý vývoj

Krátkodobý vývoj

Prognóza krátkodobého vývoja (tabuľky na s. 5-6)

Nezamestnanosť podľa evidencie úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVAR):

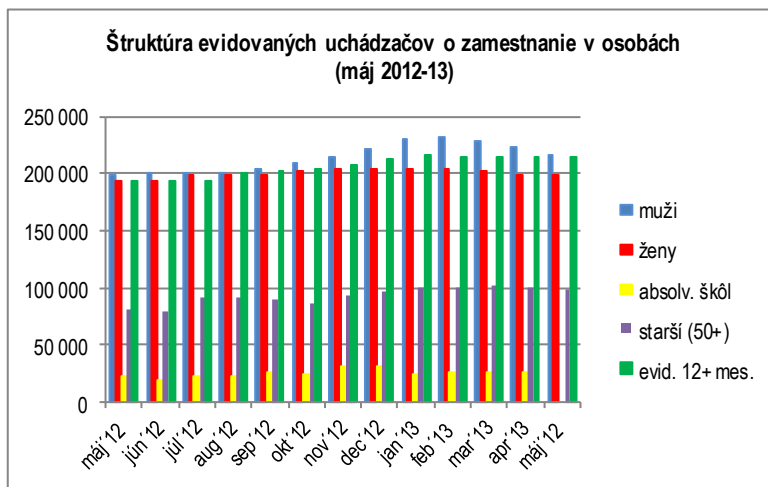
Koncom mája 2013 bolo úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných v SR **415,4 tis.** uchádzačov o zamestnanie (UoZ), z toho **disponibilných 385,0 tis. s mierou nezamestnanosti (MNZ) 14,26%** (koncom mája 2012: **13,19%**).

Z nedisponibilných UoZ (30 425 osôb) koncom mája 2013 bolo 79,9% pre dočasnú pracovnú neschopnosť a ošetrovanie člena rodiny a 20,0% na absolventskej praxi.

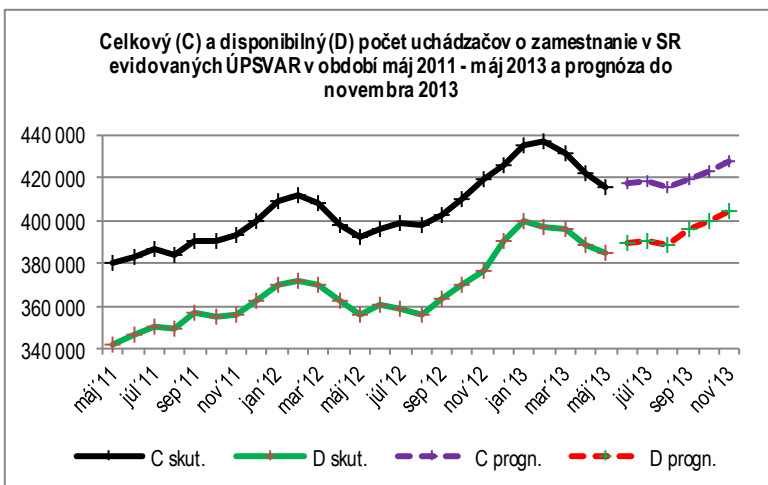
Koncom mája 2013 klesla oproti aprílu MNZ o 0,15 p.b. Zo 79 okresov SR v 2 okresoch (Rimavská Sobota, Revúca) MNZ bola vyššia ako 30%; v 16 okresoch 20-30% a v 20 okresoch nižšia ako 10%.

V priemere za rok 2012 bolo evidovaných 405 889 UoZ, medziročne (oproti roku 2011) nárast o 16 625 osôb, t. j. o 4,27 %.

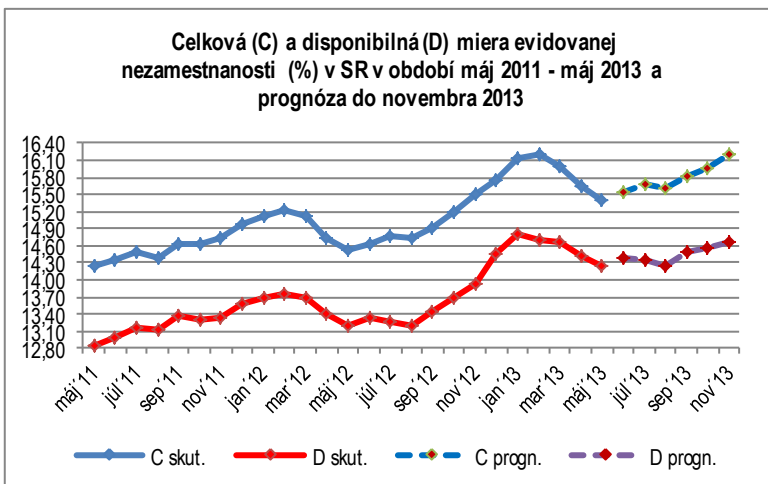
Priemerná evidovaná disponibilná miera nezamestnanosti za rok 2012: 13,59 %, za rok 2011: **13,16 %**).

Prameň: ÚPSVAR

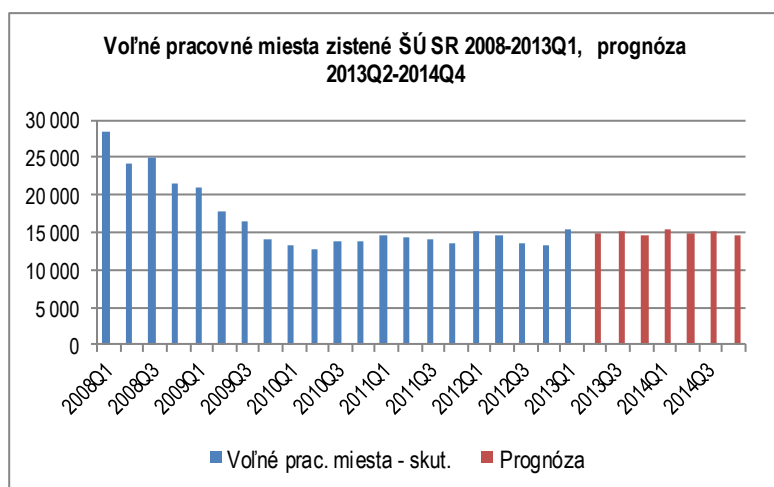

Prameň: ÚPSVAR; model ARIMA

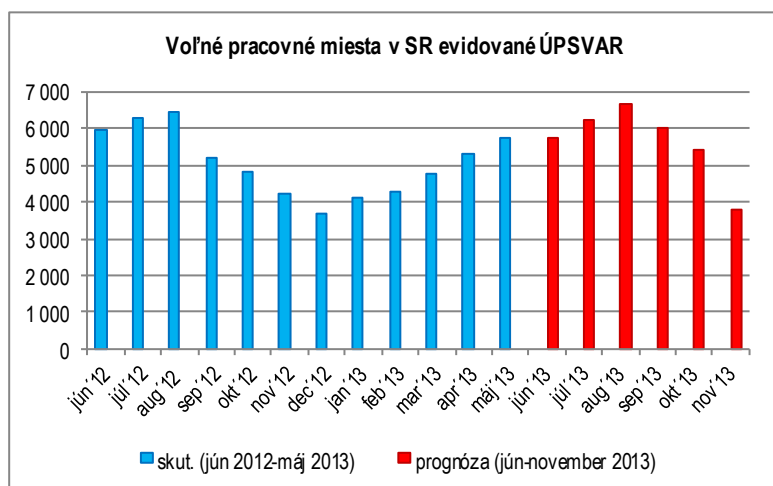

Prameň: ÚPSVAR; model ARIMA

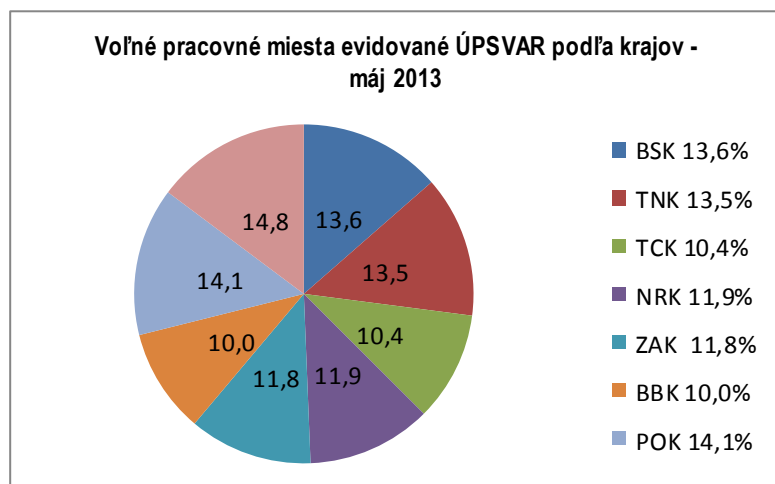
Voľné pracovné miesta

Prameň: ŠÚ SR; Brownov model

Prameň: ÚPSVAR; model ARIMA

Prameň: ÚPSVAR

Dlhodobý vývoj

Krátkodobý vývoj +

Prognóza krátkodobého vývoja

Podľa ŠÚ SR - štvrťročného štatistického výkazníctva vr. odhadu za živnostníkov:

V 1. štvrťroku 2013 bolo v hospodárstve SR k dispozícii v priemere **15 394 voľných pracovných miest** (novovytvorených, neobsadených a uvoľnených). Oproti 1. štvrťroku 2012 **nárast o 2,4%** (364 miest).

Miera voľných pracovných miest v 1. štvrťroku 2013 zostala v SR = 0,8% (obdobne ako v 1. štvrťroku 2012), **v EÚ-27 = 1,4%**; najvyššiu mieru zo susedných štátov má Rakúsko 1,9%; najnižšiu Poľsko 0,4%; v Česku 0,9% a Maďarsku je 1,3%.

Vyššia miera VPM ako v priemere za celé hospodárstvo v 1. štvrťroku 2013 bola vo verejnej správe, sociálnom zabezpečení (4,9 %), v dodávke elektriny, plynu a pary (3 %), vo finančných a poisťovacích činnostiach (1,8 %), v umení, zábave a rekreácii (0,9 %).

V roku 2012 úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v priemere evidovali **5 409 voľných pracovných miest**, v roku 2011 v priemere **8 223 miest**. Takto evidované pracovné miesta predstavujú zhruba tretinu - štvrtinu miest zisťovaných ŠÚ SR.

Koncom mája 2013 úrady práce, sociálnych vecí a rodiny evidovali **5 763 voľných pracovných miest**, čo je 63,5% konca mája 2011 a 87,8% konca mája 2010.

Prognózy krátkodobého vývoja: jún až november 2013

Očakávaný celkový počet uchádzačov o zamestnanie evidovaných v úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny v osobách; jún – november 2013

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
6/13	417 196	406 855	427 536
7/13	418 725	395 602	441 848
8/13	415 788	377 097	454 480
9/13	419 238	362 599	475 877

Očakávaná celková miera evidovanej nezamestnanosti v %; jún – november 2013

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
6/13	15,55	14,63	16,48
7/13	15,67	14,36	16,99
8/13	15,62	14,00	17,24
9/13	15,83	13,95	17,71
10/13	15,97	13,86	18,09
11/13	16,20	13,87	18,53

Očakávaný disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie evidovaných v úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny v osobách; jún – november 2013

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
6/13	389 661	378 149	401 172
7/13	390 376	364 636	416 116
8/13	388 927	345 855	431 998
9/13	396 347	333 297	459 397
10/13	399 896	314 526	485 266
11/13	404 700	294 890	514 511

Očakávané hodnoty disponibilnej miery evidovanej nezamestnanosti v %; jún – november 2013

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
6/13	14,37	13,85	14,89
7/13	14,36	13,41	15,31
8/13	14,26	12,84	15,69
9/13	14,49	12,53	16,44
10/13	14,56	12,03	17,10
11/13	14,68	11,52	17,84

Celkový počet uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA(0,2,0)(0,1,1)¹²

Obdobie analýzy: m1/2001-m5/2013

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 5 142 osôb, štandardná odchýlka

MAE = 3 700 osôb, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,03 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVAR)
mesačne evidované údaje

Miera evidovanej nezamestnanosti, počítanej z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA(0,2,1)x(0,1,1)¹²

Obdobie analýzy: m1/2001-m5/2013

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 0,47 percentuálneho bodu, štandardná odchýlka

MAE = 0,26 percentuálneho bodu, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,97 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ ÚPSVAR mesačne evidované údaje

Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA(0,2,0)(0,1,1)¹²

Obdobie analýzy: m1/2001-m5/2013

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 5 696 osôb, štandardná odchýlka

MAE = 4 092 osôb, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,28 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVAR)
mesačne evidované údaje

Miera nezamestnanosti počítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA(0,2,1)x(0,1,1)¹²

Obdobie analýzy: m1/2001 – m5/2013

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 0,26 percentuálneho bodu, štandardná odchýlka

MAE = 0,19 percentuálneho bodu, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,64 %, priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ ÚPSVAR mesačne evidované údaje

Prognózy krátkodobého vývoja: 2. štvrťrok 2013 až 4. štvrťrok 2014

Očakávaná miera nezamestnanosti v %; 2. štvrťrok 2013 – 4. štvrťrok 2014

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
Q2/13	15,38	13,97	16,79
Q3/13	15,64	12,81	18,47
Q4/13	16,30	11,70	20,90
Q1/14	17,58	10,68	24,47
Q2/14	17,29	8,49	26,09
Q3/14	17,52	6,48	28,56

Očakávané voľné pracovné miesta; 2. štvrťrok 2013 – 4. štvrťrok 2014

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
Q2/13	14 917	12 118	17 717
Q3/13	15 084	11 081	19 087
Q4/13	14 556	9 824	19 287
Q1/14	15 394	9 616	21 172
Q2/14	14 917	8 658	21 177
Q3/14	15 084	8 150	22 018
Q4/14	14 556	7 329	21 782

Očakávané voľné pracovné miesta; jún – november 2013

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
6/13	5 725	2 240	9 209
7/13	6 249	1 232	11 265
8/13	6 674	421	12 927
9/13	6 036	-1 311	13 383
10/13	5 531	-2 926	13 788
11/13	3 800	-5 511	13 111

Očakávaná miera zamestnanosti v %; 2. štvrťrok 2013 – 4. štvrťrok 2014

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
Q2/13	64,49	62,74	66,24
Q3/13	64,35	61,77	66,92
Q4/13	64,20	60,67	67,73
Q1/14	64,06	59,47	68,64
Q2/14	63,91	58,18	69,64
Q3/14	63,77	56,81	70,73
Q4/14	63,62	55,35	71,89

Miera nezamestnanosti v % v SR

Model: Brownovo lineárne exponenciálne vyrovnávanie s parametrom alfa = 0,8877 a indexmi sezónnosti:

Q1: 103,77%; Q2: 99,27%; Q3: 97,89%; Q4: 99,06%;

Obdobie analýzy: q1/2008-q1/2013

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = ±0,82 percentuálneho bodu, štandardná odchýlka

MAE = 0,57 percentuálneho bodu, priemerná absolútna

odchýlka

MAPE = 4,71% priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Štatistický úrad SR, štvrťročné výberové zisťovanie pracovných síl v domácnostiach (VZPS)

Počet voľných pracovných miest zistených ŠÚ SR

Obdobie analýzy: q1/2008 - q1/2013

Model: Brownov model jednoduchého exponenciálneho vyrovnávania s konštantou alfa = 0,8877 a indexmi sezónnosti:

Q1: 102,71%; Q2: 99,53%; Q3: 100,64%; Q4: 97,12%;

RMSE = ±1 590 voľných pracovných miest, štandardná

odchýlka

MAE = 1 044 miest, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 6,12% priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Štatistický úrad SR, štvrťročné výberové zisťovanie voľných pracovných miest v podnikoch

Počet voľných miest evidovaných úradmi práce sociálnych vecí a rodiny

Obdobie analýzy: m1/2001- m5/2013

Model: ARIMA(0,2,1)x(0,1,1)12

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 1 740 voľných pracovných miest, štandardná

odchýlka

MAE = 1 170 miest, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 10,55 %, priemerná absolútna percentuálna chyba

95 % interval spoľahlivosti je v dôsledku vysokej variability

hodnôt radu veľmi široký, jeho interpretácia od septembra

2013 nemá praktický význam.

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ ÚPSVAR mesačne evidované údaje

Miera zamestnanosti v % v SR

Model: Brownovo lineárne exponenciálne vyrovnávanie s parametrom alfa = 0,5423

Obdobie analýzy: q1/2008-q1/2013

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = ±0,91 percentuálneho bodu, štandardná odchýlka

MAE = 0,68 percentuálneho bodu, priemerná absolútna

odchýlka

MAPE = 1,03% priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Štatistický úrad SR, štvrťročné výberové zisťovanie pracovných síl v domácnostiach (VZPS)

Zdroje, metodológia, definície

Základné zdroje štatistických údajov:

- **Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR) www.statistics.sk**
 - ⇒ kalendár prvého zverejnenia údajov: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=5622>
 - ⇒ metodické listy základných ukazovateľov: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=2655>
 - ⇒ sociálne štatistiky: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=23>
 - ⇒ trh práce: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=5613>
 - ⇒ výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS) - spracovanie a uverejňovanie štvrťročne metodika súhrmne: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=1644>
 - ⇒ podnikové výkonnosť: spracovanie a uverejňovanie výsledkov mesačne, štvrťročne; metodické vysvetlivky sú uvedené na: http://app.statistics.sk/wmetis/kzuk_z/ml_lst.jsp?lang=sk&wklasif=15&naz=Trh práce
 - ⇒ elektronické publikácie na stiahnutie: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=4031>
 - ⇒ Slovstat - databáza s časovými radmi: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=95>
- **Eurostat - Európsky štatistický úrad <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>**
 - ⇒ štatistiky o trhu práce vrátane výberového zisťovania pracovných síl (Labour Force Survey): http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/labour_market/labour_market_policy
 - ⇒ prístup do databázy o zamestnanosti a nezamestnanosti - Employment and unemployment (LFS) ... „Select Data“ „Download“ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_unemployment_lfs/data/database
 - ⇒ metodológia, definície: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_unemployment_lfs/methodology/definitions
 - ⇒ Europe 2020 Indicators: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators
 - ⇒ publikácie - aktuálne: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/publications/recently_published
- **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVAR): http://www.upsvar.sk/statistiky.html?page_id=1247**
 - ⇒ mesačné štatistické údaje sú zverejňované 20. deň po vykazovanom období.
- **Prognózy vývoja:**
 - ⇒ Prognostický ústav SAV, model ARIMA (auto-regresný integrovaný proces kľúčových priemerov), bližšie informácie o metodológii na <http://www.ce-cesta.eu>

Vedecký časopis Prognostického ústavu SAV, číslo 3, rok 2013

Periodicita: štvrťročná

vychádza od júla 2012

ISSN 1339-0120

Redakčná rada: JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD., prof. RNDr. Eva Rublíková, PhD., Ing. Ľubica Gajdošová, Ing. Edita Nemcová, PhD., Ing. Elena Fifeková, PhD.

Email: progluby@savba.sk

Fulltext dostupný na <http://www.prog.sav.sk>, <http://ce-cesta.eu/bulletin-prognostickeho-ustavu-sav-projekt-ce-cesta/>

Autori tohto čísla: prof. RNDr. Eva Rublíková, PhD., Ing. Ľubica Gajdošová, JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD.